

BESPREEKNOTITIE

Aan de raad van de gemeente Heiloo
Van E.W. de Jong namens GBH
Bespreken in Commissie Openbare Ruimte 16 januari 2019
Uitnodigen Ph M.R. Opdam
Datum 18 december 2018

Betreft Luchtkwaliteit in Heiloo

Probleem

Eind november 2018 verscheen in The Lancet een artikel dat er in Nederland 8000 doden per jaar vallen door fijnstof in de lucht. Voor fijnstof gelden geen veilige minimumnormen. Elk niveau, hoe laag ook, is schadelijk. En er zitten meer schadelijke stoffen in de lucht.

Gemeentebelangen Heiloo vindt dat iedereen recht heeft op schone lucht. Helaas blijkt uit kaarten en metingen van de RIVM dat ook in Heiloo de lucht vaak maar matig van kwaliteit is. Hierbij moet worden opgemerkt dat de luchtkwaliteit sterk kan verschillen van het ene op het andere moment én van de ene op de andere plaats van meten. Weersgesteldheid, windrichting en windsterkte spelen een grote rol.

Desondanks blijkt uit de kaarten dat bijvoorbeeld de stikstofdioxide-uitstoot van de A9 in heel 2016 (van 2017 ontbreekt de kaart) heel Heiloo Oost beslaat. In dit gebied bevinden zich scholen en kinderopvangcentra. Waar stellen wij deze kinderen aan bloot?

Het probleem is dat er in Heiloo geen meetpunten zijn van de luchtkwaliteit. Onbekend is hoeveel fijnstof, stikstofdioxide, koolstofdioxide en roet er in de lucht van Heiloo zit. Terwijl één van de doelstellingen van Heiloo is om de koolstofdioxide-uitstoot met 20% te verminderen in 2020. De vraag is 20% ten opzichte van welke waarde nu.

Oorzaak

Het verkeer in en om Heiloo is de laatste jaren enorm toegenomen. Ook het vliegverkeer boven Heiloo is fors toegenomen. Met de Aansluiting A9 zal, zo heeft de Provincie NH bevestigd, nog eens 25% meer verkeer door Heiloo zijn weg gaan zoeken. Schiphol wil het aantal vliegbewegingen uitbreiden van 500.000 naar 550.000. Dat betekent een structurele toename van auto- en vliegverkeer en daarmee een structurele toename van uitlaatgassen.

Daarnaast ligt Heiloo onder de rook van TATA IJmuiden bij zuidwestenwind. Ook TATA is de laatste tijd in het nieuws door incidenten met zwaveluitstoot en grafietneerslag. Tevens dragen openhaarden, tweetakt scooters en vuurwerk bij aan de luchtvervuiling.

Oplossingsrichting

Meten is weten. Het huidige meetnet bestaat uit meetpunten nabij IJmuiden, Beverwijk en bij de Rijksweg; de waarden voor de gemeente Heiloo zijn tot nu toe gebaseerd op hiervan afgeleide schattingen/berekeningen.

Een eerste stap richting een oplossing is het meten van de luchtkwaliteit nu. Daarbij wil Gemeentebelangen Heiloo dat er een betrouwbare meting komt van de luchtkwaliteit nabij scholen, kinderopvangcentra, sportvelden en langs een aantal drukke wegen (Stationsweg, Malevoort, Zeeweg, Ypesteinerlaan en - met oog op alle nieuwbouw en de aanwezige sportvelden - de Vennewatersweg).

Al naar gelang de metingen ongewenste pieken in de vervuiling aangeven kunnen als tweede en volgende stappen maatregelen genomen worden, zoals het beperken van het gemotoriseerd verkeer en het beperken van het gebruik van openhaarden/vuurwerk/verbranden van tuinafval, al dan niet bij bepaalde weertypen of op bepaalde locaties.

Aangezien veel fijnstof en uitstoot ontstaat bij remmen en optrekken van motorvoertuigen, behoort ook het aanpassen van de weginrichting tot de oplossingsmogelijkheden.

Het beperken van uitstoot door het stimuleren van elektrisch verkeer is ook een mogelijkheid, zij het lange termijn. Volgens het CBS is nog maar slechts 1,4 procent van alle personenauto's in het totale Nederlandse personenautopark een elektrisch of plug-in hybride voertuig. Dat valt in het niet bij de toename van de mobiliteit cq. het aantal gereden autokilometers in de afgelopen jaren.

Vervolg

Naast de luchtkwaliteit is ook de geluidsbelasting een belangrijke factor voor de kwaliteit van onze woonomgeving. De mogelijkheid is om het aantal meetpunten uit te breiden met mogelijkheden voor het meten van de geluidsbelasting. Dit geldt met name voor Heiloo Oost vanwege de A9 en heel Heiloo vanwege het vliegverkeer.

Het is een mogelijkheid om inwoners te betrekken bij de metingen. Dit gebeurt al in verschillende steden in Duitsland en in Nederland heeft het RIVM hiertoe een project opgezet (zie www.samenmetenaanluchtkwaliteit.nl.)

Het zou een mooie aanzet kunnen zijn voor een project in het kader van bewonersparticipatie!

Samenvattend

Gemeentebelangen Heiloo vraagt uw medewerking voor het opzetten van een lokaal meetnet voor de luchtkwaliteit in Heiloo, eventueel uit te breiden met metingen voor de geluidsbelasting.